

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Bucoul de distribuire: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Să-l urmăm lui Hristos și să nu căutăm deșertăciunile lumii.

1. Cel ce vine după mine, nu umblă prin întunec, zice Domnul. Aceste sunt vorbele lui Hristos prin care ne învață ca să-l urmăm faptele și viața Lui, dacă vrem ca într-adevăr să ne luminăm și să scăpăm de toată întunecimea inimii. Cea mai mare grijă a noastră să fie dară, a pătrunde cu gândul nostru viața lui Hristos.

2. Invățătura dată de Hristos întrece toate învățăturile sfinților; și celce ar cerceta-o cu destulă credință ar găsi în ea mână ascunsă. Dar se întâmplă că mulți, ori cât ar asculta evanghelia nu simțesc mare dor în inimă lor, pentru că le lipsește spiritul lui Hristos. Însă celce vorbele lui Hristos vrea să le înțeleagă pe deplin și cu folos, trebuie să se nuziască să-și facă asemenea lui toată viața sa.

3. Ce-ți folosește ție dacă le grăești cele mai înalte învățături despre Sf. Treime, dar, îți lipsește smerenia, prin ce te faci urit Treimei? Cu drept cuvânt vorbele învățate nu te fac sfânt și drept, ci viața plină de virtuți te fac drag lui Dumnezeu. Vreau cu mult mai bine să simt părerea de rău a inimii, decât să cunosc învățăturile despre ea! Ce ți-ar folosi dacă ai ști pe dea rostul toată biblia și toate vorbele înțelepte ale filosofilor: ce ți-ar folosi toate aceste, dacă nu l-ai iubi pe Dumnezeu și n-ai avea darul lui? Deșertăciunea deșertăciunilor și toate sunt deșertăciuni în afară de a-l iubi pe Dumnezeu și a-i servi numai lui? Aceasta este cea mai mare înțelepciune, dacă prin disprețul lumii, mergem spre împărăția cerească.

(Din „Urmarea lui Hristos” de Toma de Kempis.)

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

2. Dumnezeu face pe îngeri.

Structura creațiunii ar fi rămasă imperfectă, lipsită de partea ei superioară, dacă Dumnezeu el însuși spirit curat, nu ar fi zidit în afară de lumea materială și în afară de om, care este o sinteză minunată, o combinație a materiei și a spiritului într-o unitate dacă Dumnezeu în afară de aceste două categorii nu ar fi zidit și categoria spiritelor imateriale.

Ideea aceasta este atât de logică și naturală, încât și popoarele păgână ca grecii, egiptenii, germanii și cei mai luminați oameni păgâni ca Aristotele, și Platon au crezut și au învățat existența acestor ființe.

Când a zidit Dumnezeu lumea spiritelor nu o știm, unii dintre sf. părinți a răsăritului au crezut că aceasta lume a spiritelor s'a zidit înainte de zidirea lumii materiale, astăzi este părerea aproape unanimă în biserică, că întreaga creațiune s'a făcut în același moment.

Spiritete acestea pre cari noi le numim îngeri, sunt spirite pure — imateriale — nemuritoare, inzestrate cu o minte, voință și putere de acțiune superioară celui a omului, cu toții au fost inzestrați cu darul sfinților, însă de vederea lui Dumnezeu nu s'a bucurat îndată după zidire, fără au fost supuși unei încercări.

Ce o fost aceasta încercare nu o știm, este o părere în sf. biserică ca aceste ființe îmbătate de frumuseța și strălucirea propriei lor ființe. s'au răsvrălit într-o formă oarecare față de Dumnezeu sub conducerea celui dintâi dintre ei a lui Lucifer, s'a întins

o luptă între îngerii credincioși lui Dumnezeu și între cei necredincioși.

Limba omenească, nici chiar dintre cele inspirate nici odată până acum n'a descris aceasta uriașă luptă a arhangelilor Mihail și Lucifer, noi știm numai rezultatul: „am văzut pe satana — zice Isus — căzând ca fulgerul din ceriu“ în iad și împreună cu el toți aceia cari s'au resvrătit cu el.

Îndată după aceasta încercare îngerii cei buni au ajuns la vederea lui Dumnezeu, iar cei răi, cum spune Sf. Petru. (II. 2. 4.) „cu lanțurile întunecului legându-i i'a aruncat în iad și i-a dat spre a se păzi la judecata.“

De și numărul îngerilor căzuți a fost mare, după unii până la o treime din numărul total al îngerilor cea mai mare parte din ei a rămas buni și credincioși, numărul îngerilor buni este foarte mare, Moise în cartea a cincea (Dt. 33, 2.) spune că Dumnezeu când a dat legea pe muntele Sinai a fost înconjurat de miriade de îngeri iar prorocul Daniil văzând într'o viziune judecata din urma (7. 10.) vede mii de îngeri, cari servesc lui Dumnezeu și miriade de miriade de îngeri cari stau înaintea lui, despre aceea judecată spune Isus că la aceea va fi venind el împreună cu toți sfinții îngerii.

Precum în lumea materială, care este numai reflexul lumii spirituale, toate ființele sunt gradate și împărțite după gen, clasă, specie cu o serie de subdiviziuni și grupuri, spiritele aceste sfinte sunt împărțite în grade ierarchice, după măsura darului a luminii, a puterii, a destinației cu care au fost dăruite de bunătatea lui Dumnezeu.

În general deosebim nouă graduri sau choruri îngerești, îngeri, arhangeli, principate, puteri, dominațiuni, stăpâniri, tronuri, serafimi și cherubimi și între aceste grădări cea mai mare variație și destinație specială pentru fiecare grad și ființă.

Una din aceste destinații este totodată și una dintre cele mai frumoase dogme a credinței despre paza sfinților îngeri. După primul păcat omul slab și neajutorat are lipsă de o grijă deosebită, de o pază și apărare ca să se susțină și să-și ajungă scopul, pentru care a fost creat. Preaindurarul Dumnezeu care ne iubește ca un părinte bun, vrând să ne dea ajutorul acesta, n'a crezut ca este prea mult, dacă spre acest scop ne trimite chiar pre slujitorii curții Sale cerești, pre îngeri cei buni. Unuia fiecăruia dintre

noi nea orânduit un înger de pază, și noi cu tot dreptul îl numim înger păzitor. Acesta ne însoțește din clipa intrării noastre în lume, și nu ne părăsește tot timpul cât ține mărirea noastră existența: „Iată zice Domnul Eu voi trimete îngerul meu, ca să te povățuiască la țara, ce ți-am gătit-o ție.“

Dumnezeu iubește pre toți oamenii, și de toți se îngrijește; de aleșii săi, însă are o grijă deosebită. Despre aceasta zice că-i sunt scumpi ca lumina ochilor. Dar și între cei aleși vrea să fie ordine de preferință, conform meritele, ce le are fiește care. De aci provine faptul că însemnătatea misiunii îngerilor variază și la sfinții de la unul la altul.

Din catehism.

81. Suitu-s'a Isus îndată după învierea sa la ceriu ?

Isus Hristos nu s'a suit îndată după învierea sa la ceriu, ci a rămas încă patruzeci de zile pe pământ după învierea sa și s'a arătat mai de multe ori apostolilor, după aceea s'a suit dinaintea lor la ceriu.

Întreagă viața lui Isus a avut scopul să ne dovedească că el este Dumnezeu, și noi alipindu-ne de el cu credință și încredere să ne îndreptăm și să ajungem la o sfințenie adevărată. Apostolatul lui minunile lui acest scop l'au avut. Coroana acestui apostolat, minunea cea mai eclatantă în aceasta privință a fost învierea.

Viața triumfală și glorificată a lui Isus dela înviere și până la înălțarea lui la ceriu, a avut ca scop principal întărirea apostolilor, și al acelor, cari vor urma lor în credința învierii lui din morți. Toate aparițiile lui Isus cel înviat au acest scop, și toate se deosebesc de minunile lui Isus săvârșite înainte de patimile sale ca aceste din urmă au fost rezervate unor persoane alese, fie săvârșite de Isus. de îngeri ori de sfinții dormiți de mult și inviați la moartea lui Isus, nu mai erau îndreptate poporului întreg, mulțimii necredincioase, fără numai oamenilor aleși de martori, și apostolilor, și numai prin ei lumii. Isus cel înviat nu mai este în contact cu mulțimea. Lumea este avizată la apostoli, și la aceia, cari vor fi trimiși de ei. Așa este mai bine pentru credința și pentru supunere fața de biserică, care în aceste zile de bucurie și-a căpătat structura definitivă cu primatul sfântului Petru.

Cu înălțarea la ceriu a Mântuitorului se sfârșește viața lui de pre pământ. Este cel mai din urmă mister în viața lui pămîntescă, și este cea dintâie în viața cerească.

Mântuitorul a voit a să înalța la ceriu din cetatea lui David din Ierusalim, drept aceea a poruncit apostolilor să se adune în oraș; aci le-a dat cele din urmă învățături și apoi i-a scos lângă Bithania pe muntele olivilor, și de acolo unde a început sfintele sale suferințe și unde probabil va ținea și judecata din urmă „ridicându-și mâinile sale, i-a binecuvântat pe dânșii. Și a fost când i-a binecuvântat s'a depărtat dela dânșii și s'a înălțat la ceriu,” (Luca 24, 50—51.) în văzul tuturor celor de față cu dela sine putere, bine cuvântându-i pre ei ca marele arhieru cu mai puternică tărie a darului ca cândva patriarhul Iacob pre fiii săi și între semnele și dovezile de biruință și mărire multă ridicându-se s'a depărtat tot mai mult de la dânșii când un nor luminos l'a cuprins.

Așa de mare era mărirea și strălucirea Mântuitorului, ca apostoli în loc de a se supăra pentru pierderea vizibilă a Mântuitorului, s'au bucurat și nu au încetat de a privi înspre ceriu unde s'a ridicat până când doi îngeri în haine albe au zis lor: „Bărbați Galileeni, ce stați uitându-vă la ceriu? Acest Isus, care s'a înălțat dela voi la ceriu, așa va veni, precum l'ați văzut mergând la ceriu.” (Fap. 1. 11.)

Așadară atât de minunată a fost înălțarea la ceriu a Domnului, precum va fi a doua venire a lui ca judecător al universului: „venind pe nori cu putere și cu mărire multă.” (Luc. 21, 27.)

Sfântul Atanasie — 2 Maiu. — În anul 313 păgânismul părea lovit da moarte. Împăratul Constantin în anul 311 oct. 28 prin apariția semnului sfintei cruci pe ceriu a învins pe împăratul înamic Maxențiu, deci a socotit ca a sosit momentul de a inaugura era unei păci religioase solide și definitive. El lucră la început cu prudență. Chemă pe colegul său Licinius la Milan, pentru a fixa împreună cu el noua conducere a imperiului. Cei doi împărați se adunară la începutul anului 313, și rezultatul chibzuirilor, lor este cunoscut sub numele de „Edict din Milan.” Acest edict constituie un adevărat act de reparație față de creștini.

Cum însă favorurile puterii erau de partea creștinismului care în acest moment dat nu numai dintre martiri sa recrutat ci și din cei ambițioși, cei slabi, și cei târși de împrejurări, s'au pretins de drepti credincioși de și erau elemente ne disciplinate și obscure.

Atunci apăru Arius, născut în Lybia, cu un caracter nestămpărat și încăpăținat care urmând îndemnul naturii sale a propovăduit o credință falsă și și-a găsit mulți aderenți dintre cei slabi.

Erezia lui numită cu numele lui Arianism se înfățișa ca unul din pericolele cele mai temute din câte a întâmpinat biserica până atunci.

Arius împlinea funcțiile de preot într'o parohie importantă din orașul Alexandria. Episcopul său, Alexandru, pe care biserica îl înșiră între sfinți, pentru virtuțile lui înalte, pare că, mai întâiu, n'a înțeles întreaga însemnătate a eroarei pe care o propaga Arius.

Providența însă a pus lângă dânsul un bărbat tânăr, cu minte ageră și luminată, cu suflet drept, cu voință fermă, pe diaconul Atanasie. Născut tocmai în Alexandria în 295, educat din copilărie în literatura profană și sacră. Episcopul său îl făcu diacon și îl alese de secretar al său. Mic la statură și cu înfățișare plapândă, din motivul acesta el era ținta batjocurilor lui Iulianus Apostata, care tremura de turbare văzându-și planurile sale cele mai scumpe împiedicate de acest „pitic” acest trup slab însă cuprindea un suflet ce nu poate fi supus. Episcopul Alexandru lămurit de Atanasie, se hotări să ia contra lui Arius măsuri energice. Îl cită să se înfățișeze înaintea sa în prezența întregului cler din Alexandria, pentru a-și explica doctrina. Ca urmare a doua lungi ședințe, adunarea convinsă de culpabilitatea lui Arius, aderă la anatema rostită da episcop contra noului eretic. Un conciliu al tuturor episcopilor din Egipt și Lybia confirmă această sentință.

Dar Arius, izgonit din biserica sa, nu se socoti bătut, el se năzui să exploateze toate nemulțumirile pentru a-și crea partizani. În fața acestei propagande sfântul episcop din Alexaneria nu stătu ne activ, a intervenit chiar și imperatul Constantin și decise cum zice Eusebius „a convoca pe toți episcopii din pământul locuit, pentru a opune înamicului invincibil al bisericii batalioanele unei trupe divine.” Locul adunării fu fixat de Constantin în Nicea, în Bithynia.

Conciliul sa ținut cu participarea a vreo 400 episcopi. In primul rând apărură cei remași din persecuție, purtând pe corpul lor stigmatetele unei confesiuni glorioase.

In acest conciliu Atanasie cu Hosius alcătuiră vestitul simbol din Nicea, citit in ședința generală — 14 Iunie 325 — aclamat de aproape unanimitatea părinților.

Cât privește pe împăratul, abia i se comunică simbolul, când el arată o bucurie mare. „O așa piesă, zise el, atât de perfect redactată, care in sfârșit pune capăt la orice discuție și la orice neînțelegere, nu este opera oamenilor: aceasta este opera Sfântului Spirit.”

„Rezumat al Istoriei Bisericii.”

Traducere de

Pr. Dr. A. CIPLEA

Bibliografie.

Recomandăm tuturor cari se interesează de inceputul istoriei bisericeii cartea eșită de sub tipar in Editura Societății „Sfânta Unire” Blaj „Rezumat al Istoriei Bisericii. Evul vechiu” (30—476) Prețul 80 Lei. A se comanda la Librăria Asociațiunei Sighet Piața Unirii No. 25.

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunei Sighet Piața Unirii 25.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de „Biblioteca poporală creștină din Maramureș”

până in prezent a scos de sub tipar următoarele cărți de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinții.” de Părințele dela Bistrița Prețul 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania” de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusaliu” de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copii lor” de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusaliu până la ziua Crucii” Prelucrare de P. de sub Munți Prețul 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime” Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu” să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști” Prelucrare de Păr. de sub Munte. Prețul 10 Lei.
- No. 10. „Datorințele mamelor față de prunci.” Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț. 4 Lei
- No. 11. „Întruparea Fiului lui Dumnezeu. Prelucrare de Păr. d. Bistrița. Preț. 10 L.
- No. 12. „Adevărata Biserica Creștină”. Prelucrare de Părințele dela Bistrița. Preț. 12 Lei.

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT”

tradus și tâlcuit de p. dr. Bălan la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET Piața Unirii No. 25.

Calendar săptămânal.

29 Aprilie — 4 Maiu 1929.

28. Dumineca Samaritencei (Ev. Ioan 4, 5) Ap. Iason.
29. Luni. SS. 9 Martiri.
30. Marți. Ap. Iacob.
 1. Mercuri. Pr. Eremie † 588 înainte de Hr.
 2. Joi. P. Atanasie † 2 Mai 372.
 3. Vineri. M. Timoteiu.
 4. Sâmbătă. Pelagia.

